

**მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
შპს „კონტინენტალ სითი კრედიტი“**

ფინანსური ანგარიშგება

*2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ორგანიზაცია	5
2. მომზადების საფუძველი.....	5
3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	6
4. გადამწყვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები	15
5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	17
6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	17
7. კლიენტებზე გაცემული სესხები და დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგანი	17
8. ძირითადი საშუალებები.....	22
9. სხვა აქტივები	22
10. ნასესხები სახსრები.....	23
11. სხვა ვალდებულებები	24
12. საწესდებო კაპიტალი და მარაგები.....	24
13. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	25
14. სხვა შემოსავალი	25
15. საოპერაციო ხარჯები.....	25
16. პირობითი ვალდებულებები	26
17. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	26
18. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება.....	27
19. კაპიტალის მართვა.....	28
20. რისკის მართვის პოლიტიკა.....	29
21. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები	37

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია შპს „კონტინენტალ სითი კრედიტის“
მონაწილეს და სამეთვალყურეო საბჭოს

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია შპს „კონტინენტალ სითი კრედიტის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

კომპანიის 2019 წლის წლიურ ანგარიშში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს კომპანიის 2019 წლის წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

**Building a better
working world**

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამომხატული ჩვენი მოსაზრება არ ეხება წლიურ ანგარიშს და ამიტომ მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რამე ფორმით რწმუნებას ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არსებით უზუსტობას შეიცავს, ჩვენ ვალდებული ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, შესწევს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

**Building a better
working world**

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

**Building a better
working world**

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგებები, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებებთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი
შპს „იუაის“ სახელით

2020 წლის 15 ივნისი

თბილისი, საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათასი ლარი)

	<i>შენიშვნები</i>	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 1 იანვარი
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	512	1,334	907
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	1,595	4,812	10,589
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა *	7	1,456	1,254	1,748
ძირითადი საშუალებები	8	94	342	284
არამატერიალური აქტივები		10	14	16
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		-	109	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივი		-	-	979
სხვა აქტივები*	9	98	490	1,348
სულ აქტივები		3,765	8,355	15,871
ვალდებულებები და კაპიტალი				
ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	10	1,937	8,162	7,581
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები		-	-	215
ანარიცხები		-	-	5,939
სხვა ვალდებულებები	11	240	280	170
სულ ვალდებულებები		2,177	8,442	13,905
კაპიტალი				
საწესდებო კაპიტალი	12	11,445	9,446	8,429
აკუმულირებული ზარალი		(9,857)	(9,533)	(6,463)
სულ კაპიტალი		1,588	(87)	1,966
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		3,765	8,355	15,871

* მონიშნული ერთეულები ასახავს რეკლასიფიკაციის კორექტირებებს შედარებად ფინანსურ ინფორმაციაში, რომელიც მზადდება წარდგენაში ცვლილების განხორციელების მიზნით, მე-2 შენიშვნაში აღწერილის შესაბამისად.

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად ხელმძღვანელობის მიერ:

 თამაზ მიჯაძე
 დირექტორი
 2020 წლის 15 ივნისი

 ინდირა წინწკლაძე
 მთავარი ბუღალტერი

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათასი ლარი)

	<i>შენიშვნები</i>	2019	2018
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	13	921	2,768
საპროცენტო ხარჯი	13	(333)	(736)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის განცდამდე პროცენტთან აქტივებზე		588	2,032
გაუფასურების ზარალი პროცენტთან აქტივებზე	7	(19)	(977)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		569	1,055
სავალუტო ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა ზარალი		(144)	(329)
საკომისიო ხარჯი		(7)	(122)
შემოსულობა დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან*		121	18
სხვა შემოსავალი*	14	29	136
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი/(ზარალი)		(1)	(297)
საოპერაციო შემოსავალი		568	758
ანარიცხები		-	(914)
სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურება	9	(40)	-
საოპერაციო ხარჯები	15	(852)	(1,814)
ზარალი გადასახადით დაბეგვრამდე		(324)	(1,970)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	(1,028)
წლის ზარალი		(324)	(2,998)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(324)	(2,998)

* მონიშნული ერთეულები ასახავს რეკლასიფიკაციის კორექტირებებს შედარებად ფინანსურ ინფორმაციაში, რომელიც მზადდება წარდგენაში ცვლილების განხორციელების მიზნით, მე-2 შენიშვნაში აღწერილის შესაბამისად.

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	საწესდებო კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ კაპიტალზე
2018 წლის 1 იანვარი		8,429	(6,535)	1,894
მთლიანი სრული ზარალი		-	(2,998)	(2,998)
ნასესხები სახსრების კონვერტაცია საწესდებო კაპიტალში	12	1,017	-	1,017
2018 წლის 31 დეკემბერი		9,446	(9,533)	(87)
მთლიანი სრული ზარალი		-	(324)	(324)
ნასესხები სახსრების კონვერტაცია საწესდებო კაპიტალში	12	1,999	-	1,999
2019 წლის 31 დეკემბერი		11,445	(9,857)	1,588

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

(ათასი ლარი)

	<i>შენიშვნა</i>	2019	2018
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		1,138	2,914
გადახდილი პროცენტი		(334)	(749)
გადახდილი გასამრჯელო და საკომისიო		(7)	(122)
უცხოურ ვალუტაში შემდგარი გარიგებებიდან ზარალით შემცირებული რეალიზებული შემოსულობა		(13)	-
გადახდილი საოპერაციო ხარჯი		(695)	(1,599)
სხვა მიღებული შემოსავალი		16	116
ანაზღაურებული (გადახდილი) მოგების გადასახადი		-	(361)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		105	199
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების წმინდა შემცირება		3,113	4,597
წმინდა კლება დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაში*		316	549
წმინდა კლება სხვა აქტივებში*		224	648
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		3,758	5,993
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების გაყიდვა		13	38
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		13	38
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ამონაგები სხვა ნასესხები სახსრებიდან	10	-	286
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა	10	(4,684)	(5,897)
ფინანსურ საქმიანობებში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(4,684)	(5,611)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(913)	420
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	6	1,334	907
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		91	7
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	6	512	1,334

* მონიშნული ერთეულები ასახავს რეკლასიფიკაციის კორექტირებებს შედარებად ფინანსურ ინფორმაციაში, რომელიც მზადდება წარდგენაში ცვლილების განხორციელების მიზნით, მე-2 შენიშვნაში აღწერილის შესაბამისად.

(ათასი ლარი)

1. ორგანიზაცია

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია შპს „კონტინენტალ სითი კრედიტი“ (შემდგომში „კომპანია“) შეიქმნა 2012 წლის 6 მარტს საქართველოში. კომპანიას მართავს საქართველოს ეროვნული ბანკი (შემდგომში „სებ“) და თავის საქმიანობას ახორციელებს მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად. კომპანიას ფლობს საქართველოს ეროვნული ბანკისგან 2012 წლის 5 მაისს მიღებულ მიკროსაფინანსო ოპერაციების ლიცენზიას ნორმით 583. კომპანიის საიდენტიფიკაციო ნომერია 404932891.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს იპოთეკური და სალომბარდო სესხების გაცემას. კომპანიის იურიდიული მისამართია ბელიაშვილის ქ. 145, თბილისი, საქართველო.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-იანი წილის პირდაპირი მფლობელი იყო „CC Continental City Capital LTD (Equfin Holdings)“ (შემდგომში „მფლობელი“), რომელიც კვიპროსშია რეგისტრირებული.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „CC Continental City Capital LTD (Equfin Holdings)“ (შემდგომში „მფლობელი“) 100%-იანი კონტროლის განმახორციელებელი მფლობელი ფიზიკური პირი იყო რატი ჭელიძე.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის მეთოდით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სამართლიანი ღირებულებით შეფასდა გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტები, რაც განმარტებულია ქვემოთ, სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვაში.

კომპანიის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა ლარი. ლარში წარმოდგენილი ყოველგვარი ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

რეკლასიფიკაცია

დასაკუთრებული უზრუნველყოფის შედარებითი ზომის ზრდის გამო, კომპანიამ ფინანსური მდგომარეობის და მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებებში ცალკე ხაზის სახით წარმოადგინა. 2018 და 2017 წლების ნაშთებში შემდეგი სახის რეკლასიფიკაციები განხორციელდა, 2019 წლის წარდგენასთან შესაბამისობისთვის:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ადრე ანგარიშგებული ფორმით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
სხვა აქტივები	1,744	(1,254)	490
დასაკუთრებული უზრუნველყოფები	-	1,254	1,254

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	ადრე ანგარიშგებული ფორმით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
სხვა აქტივები	3,096	(1,748)	1,348
დასაკუთრებული უზრუნველყოფები	-	1,748	1,748

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ადრე ანგარიშგებული ფორმით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
შემოსულობა დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან	-	18	18
სხვა შემოსავალი	154	(18)	136

კომპანიამ ცალკე წარადგინა დასაკუთრებულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების მოძრაობა ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

კომპანიამ პირველად გამოიყენა სტანდარტში შესული გარკვეული ცვლილებები, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული. ქვემოთ დაწვრილებით განვიხილავთ თითოეული ცვლილების ხასიათსა და გავლენას:

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფასიკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა – სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ეს სტანდარტი განსაზღვრავს იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპებს და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს (IFRS) 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს (IAS) 17-სგან. მეიჯარეები განაგრძობენ იჯარების კლასიფიცირებას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარებად, ბასს (IAS) 17-ის მსგავსი პრინციპების გამოყენებით. შესაბამისად, ფასს (IFRS) 16 არ აქვს გავლენა იმ იჯარებზე, რომელშიც კომპანია მეიჯარეა.

კომპანიამ მიიღო ფასს (IFRS) 16, მიღების მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით, რომლის თავდაპირველი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. ამ მეთოდის საფუძველზე, სტანდარტი რეტროსპექტულად გამოიყენება თავდაპირველი გამოყენების თარიღში აღიარებული სტანდარტის თავდაპირველად გამოყენების კუმულაციური ეფექტით. კომპანიამ მიიღო გარდამავალი პრაქტიკული გამოცდილების გამოყენების გადაწყვეტილება, რათა განმეორებით არ შეეფასებინა ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას 2019 წლის 1 იანვარს. ამის ნაცვლად კომპანიამ სტანდარტი გამოიყენა მხოლოდ იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი გამოყენების თარიღში იჯარებად განისაზღვრა ბასს (IAS) 17 და ფასიკ (IFRIC) 4-ის გამოყენებით. კომპანიამ გადაწყვიტა გამოეყენებინა აღიარებასთან დაკავშირებული გამონაკლისები საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომლებსაც დაწყების თარიღში აქვთ 12 ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას (მოკლევადიანი იჯარა), ასევე საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალფასიანია (დაბალი ღირებულების მქონე აქტივები).

ფასს (IFRS) 16-ის გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, რადგან კომპანიის საიჯარო ღონისძიებები მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლების უფლების ფარგლებში ხვდება.

ფასიკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია – „მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“

ეს ინტერპრეტაციები ეხება მოგებიდან გადასახადების აღრიცხვას, როცა საგადასახადო ოპერაციები მოიცავს ისეთ გაურკვევლობებს, რომლებიც ბასს (IAS) 12-ის (მოგებიდან გადასახადები) გამოყენებაზე მოქმედებს. იგი არ ვრცელდება ბასს (IAS) 12-ის მოქმედების არეალის მიღმა მყოფ გადასახადებზე და მოსაკრებლებზე, ამასთან იგი არ მოიცავს კონკრეტულ მოთხოვნებს გაურკვევლობის შემცველ საგადასახადო დაბეგვრასთან დაკავშირებული ჯარიმებისა თუ საურავების შესახებ. ინტერპრეტაცია კონკრეტულად შემდეგს ეხება:

- ▶ საწარმო ინდივიდუალურად განიხილავს თუ არა გაურკვეველი საგადასახადო დაბეგვრის წესებს;
- ▶ დაშვებები, რომლებსაც საწარმო აკეთებს საგადასახადო ორგანოების მიერ გამოყენებული საგადასახადო დაბეგვრის წესების შემოწმების შესახებ;
- ▶ როგორ განსაზღვრავს საწარმო დასაბეგრ მოგებას (საგადასახადო ზარალს), საგადასახადო ბაზებს, გამოუყენებელ საგადასახადო ზარალს, გამოუყენებელ საგადასახადო კრედიტებს და საგადასახადო განაკვეთებს;
- ▶ როგორ განიხილავს საწარმო ცვლილებების შეტანას ფაქტებსა და გარემოებებში.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

კომპანია ადგენს, ცალკე უნდა განსაზღვროს მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვეველობა თუ ერთ ან სხვა გამოთვლის მიდგომასთან ერთად, რომელიც გაურკვეველობის აღმოფხვრის უკეთესად პროგნოზირებას უზრუნველყოფს.

კომპანია მნიშვნელოვან მსჯელობას იყენებს მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვეველობების გამოსავლენად. ვინაიდან კომპანია რთულ გარემოში ფუნქციონირებს, მან შეაფასა, ამგვარ ინტერპრეტაციებს ჰქონდა თუ არა გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ამ ინტერპრეტაციის მიღებისთანავე კომპანია განსაზღვრავს ფლობს თუ არა ის გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციებს. ამ ინტერპრეტაციას გავლენა არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბასს (IAS) 12 „მოგებიდან გადასახადები“

ცვლილებების მიხედვით, მოგების გადასახადის გავლენა დივიდენდებზე უფრო პირდაპირ უკავშირდება წარსულში მომხდარ გარიგებებს ან მოვლენებს, რომლებმაც წარმოქმნა გასანაწილებელი მოგება, და არა მფლობელებზე განაწილებებს. შესაბამისად, საწარმო აღიარებს მოგების გადასახადის გავლენას დივიდენდებზე მოგებაში ან ზარალში, სხვა სრულ შემოსავალში ან საკუთარ კაპიტალში იმისდა მიხედვით, თუ სად აღიარა მან თავდაპირველად ეს წარსულში მომხდარი გარიგებები ან მოვლენები.

საწარმომ ეს ცვლილებები უნდა გამოიყენოს 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისათვის. ნებადართულია ცვლილებების ვადაზე ადრე გამოყენებაც, როდესაც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებებს, მან ისინი უნდა გამოიყენოს უადრესი შედარებადი პერიოდის დასაწყისიდან აღიარებულ დივიდენდებზე მოგების გადასახადის გავლენის აღრიცხვისას.

ამ ცვლილებებს გავლენა არ ჰქონია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

2019 წლის შემდეგ ამოქმედებულ სხვა სტანდარტს ან ინტერპრეტაციას არსებითი გავლენა არ ჰქონია ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

პირველადი აღიარება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს თავის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებს მაშინ, როდესაც ხდება ინსტრუმენტთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულების მხარე. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ყიდვა-გაყიდვის გარიგებების აღიარება ხდება ანგარიშსწორების თარიღით აღრიცხვის მეშვეობით. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვის გარიგებები ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

თავდაპირველი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ინსტრუმენტების მართვის ბიზნეს-მოდელზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და, მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების გარდა, გარიგების დანახარჯები ემატება ან აკლდება ამ თანხას.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

კომპანიამ მოახდინა მისი ყველა ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელის საფუძველზე, ხოლო აქტივების სახელშეკრულებო პირობები შეფასდა ქვემოთ მოცემულიდან ერთერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

კომპანია მისი წარმოებული ინსტრუმენტების და სავაჭრო პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. კომპანიამ შესაძლოა განსაზღვროს ფინანსური ინსტრუმენტი სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

ფინანსური ვალდებულებები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი სავაჭროდ არიან ფლობილი, წარმოებული ინსტრუმენტებია ან გამოიყენება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრება.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხები და მისაღები ანგარიშები

კომპანია კლიენტებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსურ აქტივებს აფასებს მხოლოდ ამორტიზებული ღირებულებით, თუ დაცულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამ პირობების შესახებ ინფორმაცია ქვემოთ არის განსაზღვრული.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

კომპანია თავის ბიზნეს-მოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესად ასახავს როგორ მართავს ის თავის ფინანსურ აქტივებს მისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად.

კომპანიის ბიზნეს მოდელი არ ფასდება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე. ის აფასებს აგრეგირებული პორტფელების უმაღლეს დონეზე და ის ეფუძნება ემპირიული ფაქტორების საფუძველზე, როგორც არის შემდეგი:

- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ.
- ▶ როგორ ფასდება ბიზნეს-მოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნეს-მოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშ მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ღირებულება და ვადები კომპანიის შეფასების სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს წარმოადგენს.

ბიზნეს-მოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება, 'ყველაზე ცუდი' და 'სტრესული შემთხვევის' სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადები რეალიზდება ისეთი ფორმით, რომელიც განსხვავდება კომპანიის თავდაპირველი მოლოდინებისგან, კომპანია არ ცვლის ამგვარ ბიზნეს-მოდელში წარმოდგენილი დარჩენილი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას. ამის ნაცვლად ის ამგვარ ინფორმაციას იყენებს ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შექმნილი ფინანსური აქტივების შეფასებას.

SPPI-ტესტი

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე ეტაპის სახით, იმის განსაზღვრად, აკმაყოფილებს თუ არა ის SPPI-ტესტის მოთხოვნებს, კომპანია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს აფასებს.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხები და დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

ამ ტექსტის მიზნებისთვის 'ძირითადი თანხა' განისაზღვრება ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების სახით, თავდაპირველი აღიარებისას და შესაძლოა შეიცვალოს ფინანსური აქტივის ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ ადგილი აქვს ძირითადი თანხის დაფარვას ან პრემიის/ფასდაკლების ამორტიზაციას).

სასესხო გარიგებებში პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები, ჩვეულებრივ, წარმოადგენს გადახდებს ფულის დროითი ღირებულების და საკრედიტო რისკისთვის. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად, კომპანია იყენებს მსჯელობას და ითვალისწინებს ისეთ შესაბამის ფაქტორებს, როგორც არის ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც განისაზღვრება საპროცენტო განაკვეთი.

შედარებისთვის, სახელმწიფო პირობები, რომლებიც განსაზღვრავენ რისკების მინიმუმზე მეტ დაქვემდებარებას ან ისეთი სახელმწიფო ფულად ნაკადებში არასტაბილურობა, რომლებიც არ უკავშირდება ძირითად სასესხო გარიგებებს, არ წარმოშობს სახელმწიფო ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ თანხაზე. ასეთ შემთხვევებში, ფინანსური აქტივი სამართლიანი ღირებულებით უნდა შეფასდეს, მოგებაში ან ზარალში.

რესტრუქტურირებული სესხები

კომპანიამ დროდადრო შესაძლოა გაახანგრძლივოს გადახდების წარმოება და სესხის ახალი პირობებზე შეთანხმება მის მსესხებლებთან.

კომპანიამ შეწყვიტა ისეთი ფინანსური აქტივის აღიარება, როგორც არის კლიენტებზე გაცემული სესხი, პირობების განმეორებით შეთანხმებისას როდესაც ის არსებითად ახალი სესხი ხდებოდა, რისი სხვაობაც აღიარდება აღიარების შეწყვეტით წარმომოხილვი შემოსულობის ან ზარალის სახით, იმ პირობით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე აღრიცხული იქნება. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი ეტაპის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა კლიენტზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, კომპანია, სხვა საკითხებთან ერთად, ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაქტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს ცვლილება ინსტრუმენტის SPPI კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

თუ ცვლილება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, ცვლილება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ცვლილების საფუძველზე, კომპანია აღრიცხავს შემოსულობა ან ზარალის მოდიფიცირებას მოგებაში და ზარალში იმის გათვალისწინებით, რომ გაუფასურების ზარალი არ იქნება აღრიცხული.

ცვლილებებისთვის, რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, კომპანია ასევე განმეორებით აფასებს ხომ არ არსებობდა მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში, ან აქტივები ხომ არ უნდა იყოს კლასიფიცირებული გაუფასურებულად. როდესაც ცვლილების შედეგად აქტივი გაუფასურებულად კლასიფიცირდება, ის მე-3 ეტაპზე დარჩება სანამ მომხმარებელი სრულად არ დაფარავს ვადაგადაცილებულ თანხას.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც იწურება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე ან როდესაც სხვა მხარეს გადასცემს ფინანსურ აქტივს და ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რისკსა და სარგებელს. თუ კომპანია არც გადაცემს და არც ინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და აგრძელებს გადაცემული აქტივის კონტროლს, კომპანია აღიარებს თავის შენარჩუნებულ ინტერესს აქტივში და მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებაში, იმ თანხების ოდენობით, რომელთა გადახდაც მას შეიძლება მოუხდეს. თუ კომპანია ინარჩუნებს გადაცემული ფინანსური აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს, კომპანია აგრძელებს ფინანსური აქტივის აღიარებას და ასევე აღიარებს მიღებული თანხებისთვის უზრუნველყოფილ ნასესხებ სახსრებს.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აქტივის საბალანსო ღირებულებას, მიღებულ თანხას და დებიტორულ დავალიანებასა და სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ და კაპიტალში დაგროვილ ჯამურ შემოსულობას ან ზარალს შორის არსებული სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

სესხების და დებიტორული დავალიანების ჩამოწერა

სესხები და დებიტორული დავალიანებები ჩამოიწერება გაუფასურების რეზერვის დანაკარგებიდან, როდესაც უიმედოდ ჩაითვლება. სესხები და დებიტორული დავალიანებები ჩამოიწერება მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა ამოწურავს ჯგუფის მიმართ არსებული დავალიანების ამოღების ყველა შესაძლებლობას. ჩამოწერილი თანხების აღდგენა აისახება მოგება-ზარალში აღდგენის პერიოდში ფინანსური აქტივების გაუფასურების დანარციდან გაქვითვის სახით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მხოლოდ კომპანიის ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობებით ან არსებული ვალდებულების პირობები არსებითად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ და გადასახდელ საზღაურს შორის სხვაობის აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში.

ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალში არ გაიქვითება, თუ ეს არ მოითხოვება ან დაიშვება ბუღალტრული აღრიცხვის რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით, რომლის შესახებაც საგანგებოდ მიეთითება კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში არსებული ნაღდი ფულის ნაშთს და ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში, 90 დღეზე ნაკლები ან 90-დღიანი თავდაპირველი დაფარვის ვადით.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის, იმისდა მიუხედავად, ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადია, თუ შეფასების სხვა მეთოდით არის განსაზღვრული. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას კომპანია იმ შემთხვევაში ითვალისწინებს აქტივის ან ვალდებულების თავისებურებებს, თუკი ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამ თავისებურებებს შეფასების თარიღისთვის აქტივის ან ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში შეფასების და/ან გაცხადების მიზნებისთვის სამართლიანი ღირებულება ანალოგიურად განისაზღვრება.

ამასთან, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაყოფილია 1-ლი, მე-2 და მე-3 დონეებად იმისდა მიხედვით, თუ რამდენად არის მათი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრაში მონაწილე მონაცემები დაკვირვებადი და, მთლიანობაში, რამდენად მნიშვნელოვანია ეს მონაცემები მათი სამართლიანი ღირებულების გასაანგარიშებლად. აღნიშნული დონეები განმარტებულია ქვემოთ.

- ▶ პირველი დონის ამოსავალი მონაცემები წარმოადგენს აქტიურ ბაზრებზე კოტირებულ ფასებს (არაკორექტირებული) იდენტური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის, რომლის შეფასებაც შეუძლია საწარმოს შეფასების თარიღში;
- ▶ მეორე დონის ამოსავალი მონაცემები წარმოადგენს მონაცემებს, გარდა პირველ დონეში განსაზღვრული კოტირებული ფასებისა, რომლებიც პირდაპირ ან ირიბად ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებისთვის; და
- ▶ მესამე დონის ამოსავალი მონაცემები წარმოადგენს ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს აქტივისა და ვალდებულებისთვის.

დასაკუთრებული აქტივები

კონკრეტულ ვითარებებში, აქტივების დასაკუთრება ხდება დეფოლტირებული სესხების უზრუნველყოფის საგნის გამოყენების შემდეგ. კომპანია დასაკუთრებულ აქტივებს იყენებს დეფოლტირებული სესხით მართებული თანხების დაფარვის ფორმის სახით და მათ მიიჩნევს შეძენილ აქტივად და ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობის პროცესში გასაყიდად გამოიზნულად.

დასაკუთრებული აქტივები თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით და შემდეგ ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების თავდაპირველი ღირებულება ფასდება მათი შეძენისთვის გაწეული ფაქტიური დანახარჯების საფუძველზე, რაც მოიცავს შესყიდვის გადასახადს, რომელიც დაბრუნებას არ ექვემდებარება და აქტივის ექსპლუატაციისთვის ვარგის მდგომარეობამდე მოსაყვანად და დანიშნულების ადგილამდე მიტანასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ძირითადი საშუალებები აღირიცხება პირვანდელი ღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

ცვეთის აღიარება ხდება ნარჩენი ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან აქტივების შეფასებული ღირებულების ჩამოსაწერად, სასარგებლო გამოყენების ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით. სასარგებლო გამოყენების ვადა, ნარჩენი ღირებულება და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პერსპექტიულად შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

შენობები	2%
კომპიუტერები	25%
ავეჯი და საოფისე მოწყობილობები	25%
სატრანსპორტო საშუალებები	20%
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	20-30%
სხვა	25%

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ამორტიზაცია ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ან იჯარის ვადაზე, თუ ეს უკანასკნელი უფრო ხანმოკლეა. შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

ძირითადი საშუალების ობიექტის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისებისას ან მაშინ, როდესაც მისი შემდგომი გამოყენებიდან მომავალში ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. ძირითადი საშუალებების მუხლის გასხვისების ან ექსპლუატაციიდან ამოღების შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც აქტივის გაყიდვიდან მიღებულ შემოსავალსა და მის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

არამატერიალური აქტივები

ინდივიდუალურად შეძენილი არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასარგებლო გამოყენების სასრული ვადა აქვთ, აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. ამორტიზაცია გამოითვლება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო გამოყენების ვადაზე. სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს და ნებისმიერი შეტანილი ცვლილების ეფექტი აღირიცხება პერსპექტიულად.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი ფასდება, როგორც გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში, აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს კომპანია გადახედავს თავისი მატერიალური და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულებებს, რომ განსაზღვროს, არსებობს თუ არა ამ აქტივების გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება ამ აქტივის აღდგენითი ღირებულება იმისათვის, რომ განისაზღვროს გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მასშტაბი. თუ შეუძლებელია ცალკეული აქტივის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრა, კომპანია აფასებს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენითი ღირებულებას, რომელსაც ეს აქტივი მიეკუთვნება. თუ არსებობს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი, კორპორაციული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ცალკეულ ერთეულებზე, ან სხვა შემთხვევაში, ისინი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების უმცირეს ჯგუფზე, რომლისთვისაც შეიძლება განისაზღვროს განაწილების გონივრული და თანმიმდევრული საფუძველი.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი ანგარიშდება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის ნორმატიული აქტების შესაბამისად.

მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადს. მოგების გადასახადის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის უკავშირდება სხვა სრული შემოსავლის ერთეულებს და პირდაპირ კაპიტალში აღიარებულ ოპერაციებს პარტნიორთან, რა შემთხვევაშიც ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

*(ათასი ლარი)***3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)****გადასახადები (გაგრძელება)**

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება აქტივის და ვალდებულების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოსაქვითი სხვაობების დაფარვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც სავარაუდოდ იმოქმედებს აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (რომლებიც ეხება გაუნაწილებელ მოგებას) საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების თარიღისთვის.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს კომპანიის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია მოგებაში ან ზარალში საოპერაციო დანახარჯების კომპონენტის სახით.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო მოსალოდნელია, რომ კომპანიისგან მოთხოვნილი იქნება ვალდებულების დაფარვა და შესაძლებელი იქნება ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება.

ანარიცხებად აღიარებული ოდენობა წარმოადგენს იმ თანხის ყველაზე ზუსტ შეფასებას, რომელიც საჭირო იქნება მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის, ამ ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და გაურკვევლობების გათვალისწინებით. როდესაც ანარიცხები ფასდება მიმდინარე ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო ფულადი ნაკადებით, მისი საბალანსო ღირებულება არის ამ ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება (თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მასზე არსებითია).

თუ ანარიცხების დაფარვისთვის საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ნაწილობრივ ან მთლიანად მიღება მესამე მხარისგან არის მოსალოდნელი, მისაღები თანხის აღიარება აქტივად ხდება მაშინ, როდესაც ფაქტობრივად გარანტირებულია ანაზღაურების მიღება და მისაღები თანხის ოდენობის სარწმუნოდ შეფასება შესაძლებელია.

ამონაგების აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია შემოსავლის სარწმუნოდ შეფასება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

კომპანია ანგარიშობს საპროცენტო შემოსავალს სასესხო ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, გაუფასურებული აქტივების გამოკლებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ კომპანია გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული, კომპანია დაუბრუნდება საპროცენტო შემოსავლის ბრუტო საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

უცხოური ვალუტები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, კომპანიის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებში (უცხოურ ვალუტებში) გამოხატული გარიგებების აღიარება ხდება ამ გარიგებების თარიღებით მოქმედი სავალუტო კურსებით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის, უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი მუხლების გადაყვანა ხდება ამ თარიღით მოქმედი კურსის გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული არაფულადი მუხლები, რომლებიც გამოხატულია უცხოურ ვალუტაში, იმ კურსებით გადაიყვანება, რომლებიც მოქმედებდა იმ თარიღით, როდესაც განისაზღვრა სამართლიანი ღირებულება. არაფულადი მუხლები, რომლებიც შეფასებულია პირვანდელი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში, არ გადაიყვანება.

წლის დასასრულის მდგომარეობით ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას კომპანიამ შემდეგი სავალუტო კურსები გამოიყენა:

	<i>2019 წლის 31 დეკემბერი</i>	<i>2018 წლის 31 დეკემბერი</i>
ლარი / 1 აშშ დოლარი	2.8677	2.6766
ლარი / 1 ევრო	3.2095	3.0701

(ათასი ლარი)

4. გადამწყვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ის შესაბამისად მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენს სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებაზე და აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების გაცხადებულ თანხებზე.

ეს შეფასებები და საბაზისო მოსაზრებები მუდმივად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის აღიარება ხდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა ამ შეფასების გადახედვა, თუ გადახედვა გავლენას ახდენს მხოლოდ ამ პერიოდზე, ან გადახედვის პერიოდსა და სამომავლო პერიოდებში, თუ გადახედვა გავლენას ახდენს როგორც მიმდინარე, ისე სამომავლო პერიოდებზე.

განუსაზღვრელობის შეფასება

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, კომპანიის ხელმძღვანელობამ სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეხედულებები და შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

ფუნქციონირებადი საწარმო

კომპანიის ხელმძღვანელობამ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით მოამზადა. ამ გადაწყვეტილების მიღებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა, მიზნები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა.

კომპანიის მიერ წლის 31 დეკემბრით დასრულებული 2019 წლის განმავლობაში გაწეულმა ზარალმა 324 ათასი ლარი შეადგინა, საპროცენტო შემოსავალი 67%-ით შემცირდა, ხოლო სასესხო პორტფელმა 67%-ით იკლო. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საკუთარმა კაპიტალმა 1,588 ლარი შეადგინა.

კომპანიის ოპერაციების შემცირება წარმოადგენდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ კანონმდებლობის ცვლილების შედეგს. 2018 წლის სექტემბრიდან, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა სამომხმარებლო სესხების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ზედა ზღვარი 50%-ით განსაზღვრა, ამასთან, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა დაამტკიცა „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობების ზედამხედველობის და რეგულირების“ წესები, რომლებიც განსაზღვრავენ მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მიერ შესანარჩუნებელ კონკრეტულ გონივრულ კოეფიციენტს.

ამ შეზღუდვების დაწესებას მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა კომპანიის საკრედიტო საქმიანობის მომგებიანობაზე. ამის პასუხად, კომპანიის ხელმძღვანელობამ კონკრეტული ქმედებები განახორციელა იმის უზრუნველსაყოფად, რომ კომპანიის გაეგრძელებინა მუშაობა ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით განჭვრეტად მომავალში. ამგვარი ქმედებები მოიცავს შემდეგს:

- ▶ კომპანიის სესხები არ გაუცია 2019 წლის განმავლობაში. კომპანიის შემოსავლის მთავარი წყაროა შემოსავალი დაუფარავი სესხების გადახდიდან და დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან.
- ▶ კომპანიამ მშობელ კომპანიასთან შეათანხმა სასესხო საკითხები, 2019 წელს კონკრეტული სესხების საწესდებო კაპიტალში კონვერტაციის შესახებ (მე-12 შენიშვნა).
- ▶ კომპანიის ხელმძღვანელობამ წერილი მიიღო მშობელი კომპანიისგან, რომელშიც განსაზღვრული იყო, რომ მშობელი კომპანია გეგმავს კომპანიას გაუწიოს დახმარება, რომელიც საჭიროა იმისათვის, რომ მან შესძლოს მისი ვალდებულებების შესრულება განჭვრეტად მომავალში, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოშვებიდან სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში. კომპანიის ხელმძღვანელობის შეფასებით, მშობელი კომპანია ფლობს შესაბამისი ოდენობით რესურსებს საჭიროების შემთხვევაში კომპანიისთვის ფინანსური მხარდაჭერის გასაწევად.

კომპანიის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ ზემოთ აღწერილი ქმედებების შემდეგ კომპანია შესძლებს განაგრძოს არსებობა ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით განჭვრეტად მომავალში.

*(ათასი ლარი)***4. გადამწყვეტი მნიშვნელობის სააღრიცხვო განსჯა და შეფასების უზუსტობის ძირითადი მიზეზები (გაგრძელება)****განუსაზღვრელობის შეფასება (გაგრძელება)***სესხებისა და დებიტორული დავალიანების გაუფასურება*

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს (IFRS) 9-ის საფუძველზე, საჭიროებს მსჯელობას, კერძოდ, მომავალი ფულადი ნაკადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების თანხის და ვადების შეფასებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრის და საკრედიტო რისკში მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებისას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. კომპანიის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებები კომპლექსური მოდელების მონაცემებს წარმოადგენს, ცვლადი მონაცემების და მათი ინტერპრეტაციების შერჩევასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საბაზისო მოსაზრებებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის შემუშავება, მათ შორის სხვადასხვა ფორმულის და ამოსავალი მონაცემების შერჩევა;
- ▶ ასოციაციების განსაზღვრა მაკროეკონომიკურ სცენარებს და ისეთ ეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს შორის, როგორც არის მშპ-ს ზრდა, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გავლენა;
- ▶ მომავალზე ორიენტირებული მაკროეკონომიკური სცენარების შერჩევა ეკონომიკური ამოსავალი მონაცემებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მისაღებად.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული სესხის გაუფასურების რეზერვის ოდენობა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 2,319 ლარი (2018 წ.: 2,296 ლარი). დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-7 და 20-ე შენიშვნებში.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფის შეფასება

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა მოიცავს მიწის ნაკვეთებს და შენობა-ნაგებობებს, რომლებიც ფასდება შედარებით დაბალი ფასით და სამართლიან ღირებულებაზე სარეალიზაციო ფასის გამოკლების გზით. უძრავი ქონების შეფასებას ახასიათებს გაურკვევლობა და ეყრდნობა ვარაუდებს. გარდა ამისა, კომპანიას არ ჩაურთავს გარე შემფასებლები. შეფასებები ჩაატარეს კომპანიის შიდა ექსპერტებმა. უძრავი ქონების ობიექტები უმეტესად ქალაქ თბილისშია განთავსებული, სადაც მეორადი ბაზარი შედარებით ლიკვიდურია და აქ ხელმისაწვდომია შედარებადი ინფორმაცია. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დასაკუთრებული ქონების თანხა იყო 1,456 ათასი ლარი (2018 წ.: 1,254 ათასი ლარი). კომპანიამ განსაზღვრა, რომ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ არსებობს დასაკუთრებული აქტივები, რომლისთვისაც სამართლიან ღირებულებაზე გამოკლებული გასაყიდი ღირებულების გამოკლებით თვითღირებულებაზე ნაკლები თანხა მიიღება. შესაბამისად, დასაკუთრებულ აქტივებთან დაკავშირებით 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მოგებაში ან ზარალში გაუფასურების კორექტირებები არ აღიარებულა. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-7 შენიშვნაში.

(ათასი ლარი)

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე, რასაც, დღევანდელი გადასახედიდან, არსებითი გავლენა არ ექნება ფინანსურ ანგარიშგებებზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან);
- ▶ ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება „საწარმოს განმარტება“ (ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან);
- ▶ ბასს (IAS) 1 და ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება „ტერმინის „არსებითი“ განმარტება“ (ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან);
- ▶ საპროცენტო განაკვეთის მაჩვენებლის რეფორმა: ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 39 და ფასს (IFRS) 7-ის ცვლილებები (ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრიდან).

მოსალოდნელი არ არის, რომ სხვა სტანდარტებს ან ინტერპრეტაციებს, რომლებიც გამოცემულია, მაგრამ ჯერ არ არის ამოქმედებული, არსებითი გავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	<i>2019 წლის 31 დეკემბერი</i>	<i>2018 წლის 31 დეკემბერი</i>
ნაღდი ფულის ნაშთი სალაროში	9	7
ბანკებში არსებული მოთხოვნამდე ნაშთები თავდაპირველი 90 დღემდე დაფარვის ვადით.	503	1,327
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სულ	512	1,334

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განეკუთვნება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პირველ ეტაპს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითია. კომპანიის ნაშთები უმეტესად მოიცავს „Baa“ (ფიტჩის სააგენტო) რეიტინგის მქონე ქართულ ბანკებში არსებულ მიმდინარე ანგარიშებს და ისინი გამოიყენება კომპანიის ყოველდღიური საქმიანობის მიზნით.

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები და დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგანი

კლიენტებზე გაცემული სესხები შემდეგი პროდუქტებისგან შედგებოდა:

	<i>2019 წლის 31 დეკემბერი</i>	<i>2018 წლის 31 დეკემბერი</i>
იპოთეკური სესხები	1,767	4,177
მიკრო-სესხები	1,120	1,657
სამომხმარებლო სესხები	793	994
სალომბარდო სესხები	234	280
	3,914	7,108
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,319)	(2,296)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	1,595	4,812

(ათასი ლარი)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები და დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგანი (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებთან მიმართებაში, რომლებიც დეპოზიტებით არის უზრუნველყოფილი, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი მოიცავდა შემდეგს:

<i>აპოთეკური სესხები</i>	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	1,287	1,287
დაფარული აქტივები	-	-	(306)	(306)
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში ცვლილებებზე.	-	-	(197)	(197)
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	16	16
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	-	-	237	237
2019 წლის 31 დეკემბერს	-	-	1,037	1,037

<i>მიკრო-სესხები</i>	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	144	573	717
ახალი წარმოშობილი ან შექმნილი აქტივები	-	-	-	-
დაფარული აქტივები	-	(58)	(61)	(119)
გაყიდული აქტივები	-	-	-	-
გადატანები მეორე ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანები მესამე ეტაპზე	-	(38)	38	-
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში ცვლილებებზე.	-	3	146	149
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	13	13
2019 წლის 31 დეკემბერს	-	51	709	760

<i>სამომხმარებლო და სალომბარდო სესხები</i>	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	74	27	191	292
ახალი წარმოშობილი ან შექმნილი აქტივები	-	-	-	-
დაფარული აქტივები	(37)	(4)	(41)	(82)
გადატანები მეორე ეტაპზე	(1)	1	-	-
გადატანები მესამე ეტაპზე	-	(22)	22	-
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში ცვლილებებზე.	(24)	-	356	332
ჩამოწერები	-	-	(30)	(30)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	3	-	7	10
2019 წლის 31 დეკემბერს	15	2	505	522

(ათასი ლარი)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები და დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგანი (გაგრძელება)

2019 წელს სასესხო პორტფელის მთლიან საბალანსო ღირებულებაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომლებმაც ხელი შეუწყო ზარალის რეზერვის ცვლილებებს, უმეტესად მოიცავდა მთლიანი სასესხო პორტფელის კლებას დაგეგმილი გადახდებით, ასევე სავალუტო კორექტირებით.

<i>აპოთეკური სესხები</i>	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	943	943
დაფარული აქტივები	-	-	(51)	(51)
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში ცვლილებებზე.	-	-	443	443
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	33	33
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	-	-	(81)	(81)
2018 წლის 31 დეკემბერს	-	-	1,287	1,287

<i>მიკრო-სესხები</i>	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	21	559	368	948
ახალი წარმოშობილი ან შექმნილი აქტივები	2	-	-	2
დაფარული აქტივები	(13)	(147)	(2)	(162)
გაყიდული აქტივები	-	-	(669)	(669)
გადატანები მეორე ეტაპზე	(4)	4	-	-
გადატანები მესამე ეტაპზე	-	(125)	125	-
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში ცვლილებებზე.	(6)	(147)	726	573
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	25	25
2018 წლის 31 დეკემბერს	-	144	573	717

<i>სამომხმარებლო და სალომბარდო სესხები</i>	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	15	1	23	39
ახალი წარმოშობილი ან შექმნილი აქტივები	101	-	-	101
დაფარული აქტივები	(9)	(1)	(1)	(11)
გადატანები მეორე ეტაპზე	(55)	55	-	-
გადატანები მესამე ეტაპზე	-	(42)	42	-
პერიოდის განმავლობაში ეტაპებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე და მოდელზე და ამოსავალ მონაცემებში ცვლილებებზე.	20	14	125	159
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	2	-	2	4
2018 წლის 31 დეკემბერს	74	27	191	292

(ათასი ლარი)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები და დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგანი (გაგრძელება)

2018 წელს სასესხო პორტფელის მთლიან საბალანსო ღირებულებაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რომლებმაც ხელი შეუწყო ზარალის რეზერვის ცვლილებებს მოიცავდა შემდეგს:

- ▶ მე-3 ეტაპის მიკრო-სესხების პორტფელის გაყიდვას, მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 778 ათასი ლარი;
- ▶ სასესხო პორტფელის შემცირება დაგეგმილი გადახდებით და ავანსებით.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია არ ფლობდა კრედიტის ოდენობას, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატებოდა კომპანიის კაპიტალის 10%-ს.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხების 100% გაცემულია საქართველოს მოქალაქეებზე, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან გეოგრაფიულ კონცენტრაციას ერთ რეგიონში.

მოდფიცირებული და რესტრუქტურზებული სესხები

კომპანიამ შეწყვიტა ისეთი ფინანსური აქტივის აღიარება, როგორც არის კლიენტებზე გაცემული სესხი, პირობების განმეორებით შეთანხმებისას როდესაც ის არსებითად ახალი სესხი ხდებოდა.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი მოიცავს მე-2 და მე-3 ეტაპის აქტივებს, რომლებიც პერიოდის განმავლობაში შეიცვალა, კომპანიის მიერ გაწეული დაკავშირებული მოდფიცირების (ზარალით)/შემოსულობით.

	<i>2019</i>	<i>2018</i>
პერიოდის განმავლობაში მოდფიცირებული სესხები		
ამორტიზებული ღირებულება მოდფიცაციამდე	154	3,221
მოდფიცირებული შემოსულობა (ზარალი)	-	-

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

იპოთეკური სესხები უზრუნველყოფილია. უზრუნველყოფის საგნის ძირითადი ტიპები უმეტესად მოიცავს მიწას და სხვა უძრავ ქონებას.

უზრუნველყოფის საგნის ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების მექანიზმების არარსებობის შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მე-3 ეტაპის კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით უფრო მაღალი იქნებოდა, შემდეგი ოდენობით:

	<i>2019</i>	<i>2018</i>
იპოთეკური სესხები	652	1,535
მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	652	1,535

ქვემოთ ცხრილში თავმოყრილია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებები, და გაანალიზებულია კომპანიის მიერ მიღებული უზრუნველყოფის ტიპების მიხედვით:

	<i>2019 წლის 31 დეკემბერი</i>	<i>2018 წლის 31 დეკემბერი</i>
უძრავი ქონების დაგირავებით უზრუნველყოფილი სესხები	1,767	4,177
არაუზრუნველყოფილი სესხები	1,913	2,651
სხვა უზრუნველყოფა	234	280
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,319)	(2,296)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	1,595	4,812

(ათასი ლარი)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები და დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგანი (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში კომპანიამ მიიღო არაფინანსური აქტივები, უზრუნველყოფის სახით ფლობილი ქონების დასაკუთრების გზით.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული აქტივები მოიცავდა მიწას და შენობა-ნაგებობებს 1,456 ლარის და 1,254 ლარის ოდენობით (შესაბამისად), რაც შეფასდა მის თვითღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაში მოძრაობა იყო შემდეგი:

	<i>მიწა და შენობანაგებობები</i>
2017 წლის 1 იანვარი	1,748
დასაკუთრებული ქონება	28
გადატანები ძირითად საშუალებებში (მე-8 შენიშვნა)	(165)
გაყიდული ქონება	(357)
2018 წლის 31 დეკემბერს	1,254
დასაკუთრებული ქონება	201
გადმოტანები ძირითადი საშუალებებიდან (მე-8 შენიშვნა)	163
გადატანები საინვესტიციო ქონებიდან	130
გაყიდული ქონება	(292)
2019 წლის 31 დეკემბერს	1,456

2019 წელს კომპანიამ მოგებაში ან ზარალში აღიარა შემოსულობა დასაკუთრებული აქტივების რეალიზაციიდან 121 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წ.: 18 ათასი ლარი).

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 595 ათასი და 755 ათასი ლარის ღირებულების დასაკუთრებული აქტივები (შესაბამისად) დაგირავებული იყო ფინანსური დაწესებულებებიდან აღებული სესხების უზრუნველსაყოფად.

(ათასი ლარი)

8. ძირითადი საშუალებები

ძირითად საშუალებებში შედის:

	შენიშნები	კომპიუტერები	სატრანსპორტო საშუალებები	ავეჯი და საოფისე აღჭურვილობა	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	სხვა	სულ
თვითღირებულებით							
2017 წლის 31 დეკემბერი	-	159	395	61	175	93	883
შესყიდვები	-	5	-	-	-	-	5
გადატანები	165	-	-	-	-	-	165
გასვლები	-	(11)	-	(3)	-	-	(14)
2018 წლის 31 დეკემბერი	165	153	395	58	175	93	1039
დასაკუთრებულ აქტივებში გადატანა (მე-7 შენიშვნა)	(163)	-	-	-	-	-	(163)
გასვლები	(2)	-	(13)	(8)	-	(5)	(28)
2019 წლის 31 დეკემბერი	-	153	382	50	175	88	848
დაგროვილი ცვეთა							
2017 წლის 31 დეკემბერი	-	102	178	54	175	90	599
ცვეთის დანარიცები	2	31	74	3	-	-	110
გასხვისებისას აღმოფხვრილი	-	(10)	-	(2)	-	-	(12)
2018 წლის 31 დეკემბერი	2	123	252	55	175	90	697
ცვეთის დანარიცები	-	21	62	2	-	-	85
გასხვისებისას აღმოფხვრილი	(2)	-	(13)	(8)	-	(5)	(28)
2019 წლის 31 დეკემბერი	-	144	301	49	175	85	754
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	163	30	143	3	-	3	342
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	9	81	1	-	3	94

2019 წლის და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითად საშუალებებში შედიოდა სრულად გაცვეთილი აქტივები 498 ათასი ლარისა და 387 ათასი ლარის ოდენობით (შესაბამისად).

9. სხვა აქტივები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სხვა ფინანსური აქტივები		
დებიტორული დავალიანება	97	333
გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(40)	-
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	57	333
სხვა არაფინანსური აქტივები		
საინვესტიციო ქონება	-	128
გადახდილი ავანსები	41	29
სხვა	-	-
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	41	157
სხვა აქტივები, სულ	98	490

კომპანიამ აღიარა 40 ათასი ლარის ოდენობით ცვლილება სხვა ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვზე (2018 წ.: ნული), ამასთან კომპანიამ დარიცხა გაუფასურება და ჩამოწერა მოთხოვნა შპს „ფინანსური სექტორის“ მიმართ 96 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წ.: ნული).

(ათასი ლარი)

10. ნასესხები სახსრები

ნასესხებ სახსრებში შედის:

	<i>2019 წლის 31 დეკემბერი</i>	<i>2018 წლის 31 დეკემბერი</i>
გრძელვადიანი ნასესხები სახსრები		
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული უზრუნველყოფილი სესხები	217	594
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული არაუზრუნველყოფილი სესხები	574	1,641
სულ გრძელვადიანი ნასესხები სახსრები	791	2,235
მოკლევადიანი ნასესხები სახსრები		
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული უზრუნველყოფილი სესხები	372	129
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული არაუზრუნველყოფილი სესხები	774	5,798
სულ მოკლევადიანი ნასესხები სახსრები	1,146	5,927
სულ ნასესხები სახსრები	1,937	8,162

2019 და 2018 წლებში, კომპანიის მშობელმა კომპანიამ მიიღო კომპანიაზე გაცემული სესხების (1,999 ათასი ლარი და 1,017 ათასი ლარი, შესაბამისად) დაფარვის გადაწყვეტილება, კომპანიის საწესდებო კაპიტალის გაზრდის გზით (მე-12 შენიშვნა).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუფარავი ნასესხები თანხების ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

	<i>ვალუტა</i>	<i>ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი</i>	<i>ვადის ამოწურვის წელი</i>	<i>2019 წლის 31 დეკემბერი</i>
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული უზრუნველყოფილი სესხები	აშშ დოლარი	9%	2023	589
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული არაუზრუნველყოფილი სესხები	აშშ დოლარი	5%	2020	1,348
სულ ნასესხები სახსრები				1,937

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუფარავი ნასესხები თანხების ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

	<i>ვალუტა</i>	<i>ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი</i>	<i>ვადის ამოწურვის წელი</i>	<i>2018 წლის 31 დეკემბერი</i>
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული უზრუნველყოფილი სესხები	აშშ დოლარი	10%	2023	723
დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული არაუზრუნველყოფილი სესხები	აშშ დოლარი	5-9%	2019-2023	7,439
სულ ნასესხები სახსრები				8,162

არაუზრუნველყოფილი სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან საბალანსო ღირებულებით 1,348 ლარი 2019 წელს და 7,439 ლარი – 2018 წელს შესაძლოა ნებისმიერ დროს კომპანიის საწესდებო კაპიტალში ხელშეკრულების მოქმედების ვადის განმავლობაში, გამსესხებლის შეხედულებისამებრ. ამგვარ კონვერტირებად ინსტრუმენტებთან დაკავშირებით კაპიტალის კომპონენტები არ აღიარებულა ბასს (IAS) 32-ის (ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნები)

(ათასი ლარი)

10. ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განხილულია ცვლილებები კომპანიის სხვა ნასესხებ სახსრებში, რომლებიც წარმოშობილია ფინანსური საქმიანობებიდან, მათ შორის ფულადი და არაფულადი დარიცხვები. ფინანსური საქმიანობებიდან წარმოშობილი ვალდებულებები წარმოადგენს ვალდებულებებს, რომლისთვისაც ფულადი ნაკადები კლასიფიცირებული იყო ან მომავალი ფულადი ნაკადები კლასიფიცირებული იქნება კომპანიის ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ფინანსური საქმიანობებიდან მიღებული ფულადი ნაკადების სახით.

	2019 წლის 1 იანვარი	მიღებული ფულადი სახსრები	გადახდილი ფულადი სახსრები	ანგარიშსწორება კაპიტალით (მე-12 შენიშვნა)	ცვლილება დარიცხულ პროცენტში	უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	2019 წლის 31 დეკემბერი
ნასესხები სახსრები	8,162	-	(4,684)	(1,999)	(1)	459	1,937

	2018 წლის 1 იანვარი	მიღებული ფულადი სახსრები	გადახდილი ფულადი სახსრები	სესხის გაყიდვის ხელშეკრულების ცვლილებისას აღიარებული ნასესხები სახსრები	ანგარიშსწორება კაპიტალით (მე-12 შენიშვნა)	ცვლილება დარიცხულ პროცენტში	უცხოური ვალუტის კონვერტაცია	2018 წლის 31 დეკემბერი
ნასესხები სახსრები	7,581	286	(5,897)	6,853	(1,017)	(16)	372	8,162

11. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს კრედიტორულ დავალიანებას 123 ათასი ლარის ოდენობით და მიღებულ ავანსებს 117 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წ.: კრედიტორული დავალიანება 280 ათასი ლარის ოდენობით).

12. საწესდებო კაპიტალი და მარაგები

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მთლიანი გადახდილი საწესდებო კაპიტალი, შესაბამისად შეადგენდა 11,445 ათას ლარს და 9,446 ათას ლარს.

როგორც მე-10 შენიშვნაში აღინიშნა, 2019 და 2018 წლებში, კომპანიის მშობელმა კომპანიამ მიიღო კონკრეტული ნასესხები სახსრების დაფარვის გადაწყვეტილება 1,999 ათასი ლარის და 1,017 ათასი ლარის ოდენობით (შესაბამისად), კომპანიის საწესდებო კაპიტალის ზრდის გზით.

კომპანიის მფლობელებს უფლება აქვთ მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და კომპანიის პარტნიორთა კრებებზე აქვთ ერთ აქციაზე ერთი ხმის უფლება.

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, კომპანიის გასანაწილებელი რეზერვები იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, რომელიც კომპანიის ფასს-ების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაშია ასახული.

2019 და 2018 წლებში კომპანიის დივიდენდები არ გაუნაწილები.

(ათასი ლარი)

13. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	<i>2019 წლის 31 დეკემბერი</i>	<i>2018 წლის 31 დეკემბერი</i>
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	912	2,759
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	9	9
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	921	2,768
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი		
ნასესხები სახსრები	(333)	(736)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(333)	(736)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის განცდამდე პროცენტთან აქტივებზე	588	2,032

14. სხვა შემოსავალი

	<i>2019</i>	<i>2018</i>
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსულობა	13	38
შემოსავალი საოპერაციო იჯაროდან	8	74
სხვა შემოსავალი	8	24
სხვა შემოსავლები, სულ	29	136

15. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	<i>2019</i>	<i>2018</i>
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	288	829
სესხის ამოღებასთან დაკავშირებული დანახარჯები	282	155
ცვეთა და ამორტიზაცია	85	110
გადახდილი ჯარიმები და მოსაკრებლები	44	2
კომუნალური მომსახურებები და კავშირგაბმულობა	37	103
იჯარა	27	242
პროფესიული მომსახურება	5	241
მარკეტინგი და რეკლამა	2	11
სხვა ხარჯები	82	121
სულ საოპერაციო ხარჯები	852	1,814

აუდიტორის გასამრჯელო

პროფესიონალური მომსახურების ხარჯები მოიცავს აუდიტორის ანაზღაურებას. კომპანიის აუდიტორის ანაზღაურება კომპანიის 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტისთვის შესაბამისად შეადგენდა 64 ათას ლარს და 65 ათას ლარს.

(ათასი ლარი)

16. პირობითი ვალდებულებები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, კონტრაქტების საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად, კომპანია არის ბალანსური რისკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების მხარე. ეს ინსტრუმენტები, რომლებსაც სხვადასხვა დონის საკრედიტო რისკი ახასიათებთ, ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

იურიდიული

ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში შესაძლებელია კომპანიის წინააღმდეგ სარჩელი აღიმართოს. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ თუ რაიმე სარჩელის გამო კომპანიას დაეკისრება პასუხისმგებლობა, ამ პასუხისმგებლობის მთლიანი მოცულობა უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

გადასახადები

საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. ამ გარემოებებმა შეიძლება დამატებითი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში, სადაც ეს რისკი მეტად მნიშვნელოვანია, ვიდრე სხვა განვითარებულ ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, სამი წელია გასული.

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოქმედ კანონმდებლობას სათანადოდ განმარტავს და რომ კომპანია შეინარჩუნებს არსებულ საგადასახადო სტატუსს.

17. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები მოიცავს მშობელ კომპანიას და ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის წევრებს.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას. კომპანიას დაკავშირებულ მხარეებთან ჰქონდა შემდეგი ნაშთები და გარიგებები:

	2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი	
	მთლიანი კატეგორია ფინანსური დაკავშირებული მხარის ნაშთები	ანგარიშგების მიხედვით	მთლიანი კატეგორია ფინანსური დაკავშირებული მხარის ნაშთები	ანგარიშგების მიხედვით
ნასესხები სახსრები	1,348	1,937	7,439	8,162
- მშობელი კომპანია (მე-10 შენიშვნა)	1,348	-	7,439	-
სხვა ვალდებულებები	-	240	97	280
- მშობელი კომპანია	-	-	97	-

(ათასი ლარი)

17. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ღირექტორების და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის სხვა წევრების ანაზღაურება იყო შემდეგი:

	2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი		
	მთლიანი	კატეგორია	მთლიანი	კატეგორია	
გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	ფინანსური	ანგარიშგების მიხედვით	გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	ფინანსური	ანგარიშგების მიხედვით
სულ ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის ანაზღაურება					
- დაქირავებულ პირთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები	117	288	141	829	

2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების მოგება-ზარალში შედის შემდეგი თანხები, რომლებიც აღიარებულია დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების ფარგლებში:

	2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი		
	მთლიანი	კატეგორია	მთლიანი	კატეგორია	
გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	ფინანსური	ანგარიშგების მიხედვით	გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	ფინანსური	ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო ხარჯი	275	333	619	736	
- მშობელი კომპანია	275	-	619	-	

18. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფასს სამართლიან ღირებულებას განმარტავს, როგორც თანხას, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის.

კომპანიამ ფინანსური ინსტრუმენტების სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება განსაზღვრა ხელმისაწვდომი საბაზრო ინფორმაციის საფუძველზე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, და სათანადო შეფასების მეთოდების გამოყენებით. თუმცა, სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, საბაზრო მონაცემების ინტერპრეტაციისთვის განსჯის გამოყენებაა საჭირო. საქართველოს კვლავაც ავლენს განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელ ნიშნებს და ეკონომიკური პირობები ისევ ზღუდავს ფინანსურ ბაზრებზე საქმიანობის მოცულობას. საბაზრო კოტირებები შეიძლება მოძველებული იყოს, იძულებითი რეალიზაციის გარიგებებს ასახავდეს და ამიტომ არ წარმოადგენდეს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს. ხელმძღვანელობა ყველა არსებულ საბაზრო ინფორმაციას იყენებს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად.

ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც მუდმივად არ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით (თუმცა მოთხოვნილია განმარტებითი შენიშვნები სამართლიანი ღირებულების შესახებ)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები – ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, რომელიც მათ მიმდინარე სამართლიან ღირებულებასთან არის მიახლოებული.

სხვა ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები – სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები უმეტესად მოიცავს მოკლევადიან დებიტორულ და კრედიტორულ დავალიანებებს, შესაბამისად საბალანსო ღირებულება მიიჩნევა მათი სამართლიანი ღირებულების გონივრულ შეფასებად.

(ათასი ლარი)

18. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ნასესხები სახსრები ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება მომავალში მოსალოდნელი მისაღები/გადახდილი საპროცენტო ფულადი ნაკადების საფუძველზე, რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტებისთვის დადგენილი საპროცენტო განაკვეთებით. დისკონტირების განაკვეთები დამოკიდებულია ვალუტაზე, ინსტრუმენტის დაფარვის ვადაზე და კონტრაქტის საკრედიტო რისკზე. მოთხოვნის ფუნქციის მქონე ვალდებულებებისთვის, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ნომინალური ღირებულების ტოლი ოდენობით.

კომპანიამ შეაფასა კლიენტებზე გაცემული სესხების და ნასესხები სახსრების საბალანსო ღირებულება და ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულების შედარებით მოკლე ვადა საბალანსო ღირებულებას მიუახლოვდა.

	სამართლიანი ღირებულება		2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი	
	იერარქია	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3	1,595	1,595	4,812	4,812	
ნასესხები სახსრები	3	1,937	1,937	8,162	8,162	

19. კაპიტალის მართვა

კაპიტალის შენარჩუნებისას კომპანიის მიზნებია:

- ▶ უზრუნველყოს კომპანიის ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენის უნარი, ისეთი ფორმით, რომ მან გააგრძელოს მშობელი კომპანიისთვის უკუგების შექმნა; და
- ▶ მშობელი კომპანიისთვის ადეკვატური ამონაგების უზრუნველყოფა რისკის დონის შესაბამისი ფასწარმოქმნის მომსახურებით;
- ▶ საქართველოს ეროვნული ბანკის კაპიტალის მოთხოვნებთან შესაბამისობა.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის რაოდენობას, რომელსაც ის რისკის პროპორციულად მოითხოვს. კომპანია თავის კაპიტალის სტრუქტურას მართავს და მასში კორექტირებები შეაქვს ეკონომიკური პირობების ცვლილების და საბაზისო აქტივების რისკის მახასიათებლების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან კორექტირების მიზნით, კომპანიამ შესაძლოა შეცვალოს მშობელი კომპანიისთვის გადახდილი დივიდენდების თანხა, დაუბრუნოს კაპიტალი მშობელ კომპანიას ან გაყიდოს აქტივები, ვალის შესამცირებლად.

	2019 წლის 31 დეკემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
სულ კაპიტალი	1,588	(87)
სულ აქტივები	3,765	8,355
ფინანსური ლევრიჯის კოეფიციენტი	42.18%	(1.04)%
მინიმალური მოთხოვნა	18%	16%

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია არღვევდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ფინანსური ლევრიჯის კოეფიციენტს. 2019 წლის ივნისში, კომპანიამ შეასუსტა დარღვევა 1,999 ათასი ლარის ოდენობით ნასესხები თანხების საწესდებო კაპიტალში კონვერტაციის გზით (მე-10 და მე-12 შენიშვნები).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია შეესაბამება საქართველოს ეროვნული ბანკის მინიმალური საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნებს – კაპიტალში განხორციელებული მინიმალური ფულადი შენატანი უნდა იყოს არანაკლებ 1 მილიონი ლარისა.

(ათასი ლარი)

20. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკის მართვა კომპანიის ბიზნესის ფუნდამენტალური ფაქტორია და ის მისი ოპერაციების არსებითი ელემენტია. კომპანიის ოპერაციებისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია:

- ▶ საკრედიტო რისკი;
- ▶ ლიკვიდურობის რისკი;
- ▶ საბაზრო რისკი;
- ▶ საოპერაციო რისკი.

მაღალი მაჩვენებლის რისკების პოლიტიკის მიღებისა და გამოყენების მიზნით, კომპანიამ დანერგა რისკების მართვის სტრუქტურა, რომლის მთავარი მიზანია კომპანიის დაცვა რისკის მიუღებელი დონისგან და კომპანიის მიერ დაგეგმილი მიზნების მიღწევის შესაძლებლობა. რისკის მართვის სისტემის მეშვეობით კომპანია შემდეგ რისკებს მართავს:

საკრედიტო რისკი

კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკი, რომელიც არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მონაწილე ერთი მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს ფინანსურ ზარალს მიაყენებს.

კომპანიამ შეაჩერა სესხის გაცემის საქმიანობები 2018 წელს. სესხის გაცემის საქმიანობის შეჩერებამდე პერიოდებზე ვრცელდება ქვემოთ გამოყენებული საკრედიტო რისკების მართვის პროცედურები.

რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდებოდა წინასწარ განსაზღვრული უფლებამოსილებების ფარგლებში. ეს პროცესები ჩაატარა საკრედიტო კომიტეტებმა და კომპანიის დირექტორთა საბჭომ. საკრედიტო კომიტეტის მიერ რაიმე სახის განცხადების გაკეთებამდე, სათაო ოფისის რისკების მართვის დეპარტამენტმა განიხილა და დაამტკიცა ყველა საკრედიტო რეკომენდაცია (მსესხებლის დადგენილი ლიმიტები ან სასესხო ხელშეკრულებების ცვლილებები და სხვ.). რისკების ყოველდღიური მართვა განახორციელა საკრედიტო დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა.

კომპანიამ განსაზღვრა საკრედიტო რისკის დონე, რომელსაც ის იღებს ერთ მსესხებელთან, ან მსესხებლების ჯგუფთან და ცალკეულ დარგობრივ სეგმენტთან დაკავშირებით მიღებულ რისკის თანხაზე ზღვრების დადგენის გზით. მსესხებლის საკრედიტო რისკის ზღვარი მტკიცდება დირექტორთა საბჭოს მიერ. ამ ლიმიტების ფარგლებში დავალიანების მონიტორინგი რეგულარულად წარმოებს.

გაუფასურების შეფასება

კომპანიამ მიიღო პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოთ ხსენებული პროცესის საფუძველზე, კომპანიამ მისი ფინანსური აქტივები პირველ, მეორე და მესამე ეტაპებში გააერთიანა, რომლებიც ქვემოთ არის აღწერილი:

პირველი ეტაპი	როდესაც ფინანსური აქტივები პირველად აღიარდება, კომპანია რეზერვს აღიარებს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. პირველი ეტაპის ფინანსური აქტივები ასევე მოიცავს ობიექტებს, სადაც საკრედიტო რისკი შემცირდა, ხოლო ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია მეორე ეტაპიდან.
მეორე ეტაპი	როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, კომპანია ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მე-2 ეტაპი მოიცავს იპოთეკურ, სამომხმარებლო და სალომბარდო სესხებს, რომლებიც 31-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებული და ასევე მიკრო-სესხებს – 15-დან 60 დღემდე ვადაგადაცილებული. მეორე ეტაპის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია ისეთი ფორმით, რომ სესხი მეტი აღარ არის გაუფასურებული და თავად სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე ეტაპიდან.
მესამე ეტაპი	სესხები, რომლებიც გაუფასურებულად მიიჩნევა. მე-3 ეტაპი მოიცავს იპოთეკურ, სამომხმარებლო და სალომბარდო სესხებს 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული და ასევე მიკრო-სესხებს 60 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებული. კომპანია ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.

(ათასი ლარი)

20. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტს დეფოლტირებულად მიიჩნევს და შესაბამისად მას მესამე ეტაპში აღრიცხავს (გაუფასურებული) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისთვის, კორპორატიული საიჯარო პორტფელის და საცალო საიჯარო პორტფელის შემთხვევაში, როცა მსესხებელს ექნება 90- და 30-დღიანი ვადაგადაცილება (შესაბამისად), კონტრაქტთან სახელშეკრულებო გადახდებზე, სულ მცირე ერთი ოპერაციისთვის, ან როდესაც არსებობს გაუფასურების სხვა მაჩვენებლები იპოთეკური, სამომხმარებლო და სალომბარდო სესხებზე და 60 ვადაგადაცილება მიკრო-სესხებზე.

კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს კოლექტიურ საფუძველზე, ფინანსური აქტივის ყველა კლასისთვის, რომლებსაც ის აჯგუფებს ერთგვაროვანულ პორტფელებად, აქტივების შიდა და გარე მახასიათებლების კომბინაციის საფუძველზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი ელემენტები მოცემულია ქვემოთ:

PD	დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს დეფოლტის წარმოშობის ალბათობის შეფასებით მოცემული დროითი ინტერვალის განმავლობაში და ის განისაზღვრება რისკ-სეგმენტის და ვადაგადაცილების ჯგუფის საფუძველზე, შესაბამისი პერიოდისთვის (ინსტრუმენტის 12 თვეში ან არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი დეფოლტის ალბათობა). მაჩვენებლები განისაზღვრება შიდა სტატისტიკის საფუძველზე, მიგრაციის მატრიცის გამოყენებით). მაკროეკონომიკურ ვითარებაში მიმდინარე და მოსალოდნელი ცვლილებები გამოიყენება საპროგნოზო ინფორმაციის სახით. დეფოლტი შეიძლება დადგეს შესაფასებელი პერიოდის განმავლობაში, თუ ფინანსური აქტივის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
EAD	რისკს ქვეშ მყოფი აქტივების (EAD) თანხა წარმოადგენს ვალდებულებების შეუსრულებლობის რისკის შეფასებას.
LGD	დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის იმ წარმოშობილი ზარალის დონე, რომელიც წარმოიქმნება ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში და რომელიც ითვალისწინებს ფულის დროით ღირებულებას (დისკონტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით). დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლებსაც კომპანია იღებს და რომლის მიღებასაც მოელის, აქტივის სარეალიზაციო ხარჯის გათვალისწინებით. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების ღირებულება განისაზღვრება შიდა სტატისტიკების საფუძველზე შემუშავებული მოდელების გამოყენებით.

დეფოლტის განმარტება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტს გადაუხდელად და, შესაბამისად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსაანგარიშებლად, მე-3 საფეხურზე მყოფად (გაუფასურებულად) მიიჩნევს ყველა ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებელი 90 დღით დააგვიანებს ხელშეკრულების თანახმად გადახდას. ამასთან, კომპანია ითვალისწინებს დეფოლტზე მეტყველ შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ საკრედიტო რისკი წარმოიშობა იპოთეკურ, სამომხმარებლო და სალომბარდო სესხებზე 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების შემთხვევაში;
- ▶ საკრედიტო რისკი წარმოიშობა მიკრო – სესხების პორტფელის 60 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების შემთხვევაში;
- ▶ ინიცირებულ იქნა მსესხებლის გაკოტრებასთან დაკავშირებული სამართალწარმოება;
- ▶ კომპანიამ წამოიწყო სასამართლო სამართალწარმოება მსესხებლის წინააღმდეგ;
- ▶ ვალდებულების ან პირობების დარღვევა, თუ კომპანია არ მიიღებს გადაწყვეტილებას ამგვარი ვალდებულების ან პირობის ცვლილების შესახებ;
- ▶ კლიენტის საქმიანობის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია ან ცვლილება კლიენტის ბაზრის გარემოში, რომელსაც სავარაუდოდ მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა ექნება მომავალ ფულად ნაკადებზე.

(ათასი ლარი)

20. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომპანია ბანკების მიმართ არსებულ თანხებს მიიჩნევს გადაუხდელად და იღებს დაუყოვნებლივ ზომებს მაშინ, როდესაც დღის განმავლობაში მოთხოვნილი გადახდები არ იფარება საქმიანობის დახურვის დროისთვის ცალკეული ხელშეკრულებების შესაბამისად.

დეფოლტის ალბათობის შეფასების პროცესი

დეფოლტის ალბათობის შეფასება წარმოადგენს კონკრეტულ თარიღში განხორციელებულ შეფასებას, რომელიც დაანგარიშდება სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე. დეფოლტის ალბათობის დაანგარიშების მიზნით, სასესხო პორტფელი იყოფა (თითოეული ინდივიდუალური პროდუქტის სეგმენტით) ვადაგადაცილებულ ჩამჩვში, შემდეგი სახით:

- ▶ პირველი ეტაპი – ვადაგადაუცილებელი სესხები;
- ▶ პირველი ეტაპი – სესხები 1-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილებით (მიკრო-სესხები – 1-დან 15 დღემდე);
- ▶ მეორე ეტაპი – სესხები 31-დან 60 დღემდე ვადაგადაცილებით (მიკრო-სესხები – 16-დან 30 დღემდე);
- ▶ მეორე ეტაპი – სესხები 61-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებით;
- ▶ მეორე ეტაპი – რესტრუქტურისებული სესხები 90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (R1);
- ▶ მესამე ეტაპი – სესხები 90-ზე მეტ დღიანი ვადაგადაცილებით, დეფოლტირებული სესხები (მიკრო-სესხები – 61 დღეზე მეტი);
- ▶ მესამე ეტაპი – რესტრუქტურისებული სესხები 90-ზე მეტ დღიანი ვადაგადაცილებით (R2).

თუ ადგილი ექნება კონტრაქტს ან დაქვემდებარების ჩამჩვს შორის მიგრირებას, ეს გამოიწვევს დაკავშირებული დეფოლტის ალბათობის შეფასების ცვლილებას. დეფოლტის ალბათობები დაანგარიშდება ორწლიანი საშუალო ვადის საფუძველზე და შემდეგ დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის პროცენტულობის მატრიცა ანალიზის პერიოდით შუალედდება.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს მის ორივე შეფასებაში იმისა, ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი შეფასების შემდეგ და ასევე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში.

კომპანიამ მოახდინა საკრედიტო რისკის და საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვანი დრავირების იდენტიფიცირება და დოკუმენტირება პორტფელისთვის განვლილი მონაცემების ანალიზის გამოყენებით. კომპანიამ შეაფასა მაკროეკონომიკური ცვლადების გავლენა დეფოლტის ალბათობაზე და ანაზღაურების განაკვეთზე. ანალიზში გამოყენებული იყო შემდეგი მაკრო-ეკონომიკური ცვლადი მონაცემები:

- ▶ საქართველოს მშპ-ს რეალური ზრდის განაკვეთი;
- ▶ ინფლაციის ტემპი;
- ▶ სავალუტო კურსები.

საპროგნოზო ურთიერთობები მნიშვნელოვან ინდიკატორებს და დეფოლტისა და ზარალის განაკვეთებს შორის ფინანსური აქტივების სხვადასხვა პორტფელზე შემუშავდა განვლილი 3 წლის განმავლობაში განვლილი მონაცემების ანალიზის საფუძველზე. გამოიყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ რეგულარულად გამოქვეყნებული მაკროეკონომიკური ფაქტორები. ამ ანალიზის საფუძველზე კომპანიამ გამოავლინა პორტფელის დეფოლტირების დამოკიდებულება საქართველოს მშპ-ს ზრდის რეალურ განაკვეთზე.

მნიშვნელოვანი დრავირები	2020	2021	2022
მშპ-ის ზრდა, %			
აღმავალი (25%-იანი ალბათობა)	5.5%	6.0%	5.0%
საბაზისო შემთხვევა (50%-იანი ალბათობა)	4.5%	5.0%	5.0%
დაღმავალი (25%-იანი ალბათობა)	2.5%	3.5%	4.5%

(ათასი ლარი)

20. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დეფოლტირებული ოდენობა

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, გაუფასურების დაანგარიშების ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს კლიენტის უნარს გაზარდოს კრედიტის ოდენობა სანამ დეფოლტირებული გახდება და ასევე პოტენციურ ვადაზე ადრე დაფარვას. დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების დასაანგარიშებლად პირველი ეტაპის სესხისთვის, კომპანია აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. მე-2 და მე-3 ეტაპების და შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, დეფოლტის შესაძლებლობა გათვალისწინდება მოვლენებზე ინსტრუმენტის არსებობის ვადის განმავლობაში.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

საკრედიტო რისკის შეფასება ეფუძნება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების სტანდარტიზებული შეფასების სტრუქტურას, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების კონკრეტულ განაკვეთს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების ეს განაკვეთები ითვალისწინებს დეფოლტის მომენტისთვის მოსალოდნელ დაუფარავ დავალიანებას იმ თანხასთან შედარებით, რომლის აღდგენაც მოსალოდნელია.

კომპანია კლიენტებზე გაცემული სესხების სეგმენტირებას ახდენს მისი საცალო საკრედიტო პროდუქტების უფრო მცირე ერთგვაროვან პორტფელებად სეგმენტირებას, იმ მნიშვნელოვანი მახასიათებლების საფუძველზე, რომლებიც შეესაბამება მომავალი ფულადი ნაკადების შეფასებას. გამოყენებული მონაცემები ეფუძნება ზარალის შესახებ მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს და ისინი მოიცავენ გარიგების მახასიათებლების უფრო ფართო ნაკრებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, დაფარვის ვადა), ასევე ნასესხებ მახასიათებლებს.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში დაანგარიშდება სამი წლის განმავლობაში დეფოლტების და შესაბამისი ანაზღაურების გამოცდილების საფუძველზე. ანაზღაურების განვლილი პროცენტული მაჩვენებლები წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების საფუძველს, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, დისკონტირების ფაქტორის სახით.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

კომპანია მუდმივად ახდენს ყველა მისი აქტივის მონიტორინგს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გათვალისწინებით. იმის განსასაზღვრად, ინსტრუმენტი ან ინსტრუმენტთა პორტფელი 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ექვემდებარება, თუ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, კომპანია აფასებს ჰქონდა თუ არა ადგილი მნიშვნელოვან ზრდას საკრედიტო რისკში თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

იმის შეფასებისას, ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, კომპანია ანგარიშგების თარიღში ინსტრუმენტის დარჩენილი დაფარვის ვადის საფუძველზე ფინანსურ ინსტრუმენტზე წარმოშობილ დეფოლტის რისკს ადარებს წარმოშობილი დეფოლტის რისკს, რომელიც მოსალოდნელი იყო დარჩენილ დაფარვის ვადაზე მიმდინარე ანგარიშგების თარიღში, როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი პირველად იქნა აღიარებული. ამ შეფასებისას კომპანია ითვალისწინებს როგორც თვისებრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას, რომელიც გონივრული და საფუძვლიანია, მათ შორის განვლილ გამოცდილებას და საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია ზედმეტი დანახარჯების და მცდელობების გარეშე, კომპანიის განვლილი გამოცდილების და საექსპერტო საკრედიტო შეფასების, მათ შორის საპროგნოზო ინფორმაციის საფუძველზე. თუ სახელშეკრულებო გადახდები 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით არის (15 დღე მიკრო-სესხებზე) ან კრედიტის რესტრუქტურისთვის შემთხვევაში, კომპანია მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაიზარდა.

(ათასი ლარი)

20. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის საგანი

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია საცხოვრებელი ქონების და სხვა აქტივების იპოთეკა.

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვენ დამატებით უზრუნველყოფას საბაზისო სესხის ხელშეკრულების თანახმად და ამოწმებს სესხის გაუფასურების ზარალის რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის შესახებ 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

<i>მომხმარებლებზე გაცემული სესხები</i>	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>
არა ვადაგადაცილებული	224	–	4	228
1-დან 15 დღემდე ვადაგადაცილება	10	–	6	16
16-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილება	30	–	–	30
31-დან 60 დღემდე ვადაგადაცილება	–	35	–	35
61-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	–	–	–	–
რესტრუქტურირებული სესხები 90-ზე ნაკლებ დღიანი ვადაგადაცილებით (R1)	80	250	65	395
სესხები 90-ზე მეტ დღიანი ვადაგადაცილებით; დეფოლტირებული სესხები	–	–	1,435	1,435
რესტრუქტურირებული სესხები 90-ზე მეტ დღიანი ვადაგადაცილებით (R2)	–	–	1,775	1,775
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	344	285	3,285	3,914

<i>მომხმარებლებზე გაცემული სესხები</i>	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>
არა ვადაგადაცილებული	1,008	792	–	1,800
1-დან 15 დღემდე ვადაგადაცილება	40	43	–	83
16-დან 30 დღემდე ვადაგადაცილება	120	63	–	183
31-დან 60 დღემდე ვადაგადაცილება	–	146	–	146
61-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილება	–	41	245	286
რესტრუქტურირებული სესხები 90-ზე ნაკლებ დღიანი ვადაგადაცილებით (R1)	575	152	12	739
სესხები 90-ზე მეტ დღიანი ვადაგადაცილებით; დეფოლტირებული სესხები	–	–	2,076	2,076
რესტრუქტურირებული სესხები 90-ზე მეტ დღიანი ვადაგადაცილებით (R2)	–	–	1,795	1,795
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სულ	1,743	1,237	4,128	7,108

(ათასი ლარი)

20. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკის მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ეხება ფულის იმ საჭირო ოდენობის არსებობას, რომელიც დააკმაყოფილებს ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებულ სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს მათი ვადის მოსვლის შემთხვევაში.

ამ ტიპის რისკებს აკონტროლებს ხელმძღვანელობა, ვადიანობის ანალიზის მეშვეობით და განსაზღვრავს კომპანიის სტრატეგიას მომდევნო ფინანსური პერიოდისთვის. ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, კომპანია რეგულარულად აკონტროლებს მომავალ მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს.

შემდეგ ცხრილში წარმოდგენილია ლიკვიდურობის რისკის ანალიზი. ქვემოთ მოცემული პრეზენტაცია ეფუძნება კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიერ შიდა წყაროებიდან მიღებულ ინფორმაციას. ამ ცხრილებში მოცემული თანხები არ შეესაბამება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხულ თანხებს, რადგან ქვემოთ მოცემული პრეზენტაცია მოიცავს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რომელიც იმაზე მიუთითებს მთლიან დარჩენილ სახელშეკრულებო გადახდებს (მათ შორის საპროცენტო გადახდებს), რომლებიც არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის საფუძველზე.

	6 თვემდე 1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2019 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	597	44	1,139	243	-	2,023
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	123	-	-	-	-	123
სულ ფინანსური ვალდებულებები	720	44	1,139	243	-	2,146
	6 თვემდე 1 თვემდე	1 თვიდან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2018 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური ვალდებულებები						
ნასესხები სახსრები	5,870	69	302	2,703	-	8,944
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	280	-	-	-	-	280
სულ ფინანსური ვალდებულებები	6,150	69	302	2,703	-	9,224

აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა:

	2019			2018		
	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	512	-	512	1,334	-	1,334
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	957	638	1,595	1,683	3,129	4,812
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	1,456	-	1,456	1,254	-	1,254
ძირითადი საშუალებები	-	94	94	-	342	342
არამატერიალური აქტივები	-	10	10	-	14	14
მოგების მიმდინარე საგადასახადო აქტივები	-	-	-	109	-	109
სხვა აქტივები	98	-	98	490	-	490
სულ	3,023	742	3,765	4,870	3,485	8,355
ნასესხები სახსრები	1,780	157	1,937	6,241	1,921	8,162
სხვა ვალდებულებები	240	-	240	280	-	280
სულ	2,020	157	2,177	6,521	1,921	8,442
წმინდა	1,003	585	1,588	(1,651)	1,564	(87)

(ათასი ლარი)

20. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ზემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების სტრუქტურა 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი გადახდის თარიღის საფუძველზე (გარდა კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ნასესხები სახსრებისა, რომლებიც სახელშეკრულებო დაფარვის ვადების მიხედვით არის წარმოდგენილი).

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ საბაზრო განაკვეთების ან ფასების მერყეობა ან ცვალებადობა უარყოფითად აისახება კომპანიის მოგებაზე, კაპიტალზე, ან მის უნარზე განახორციელოს თავისი საქმიანობის მიზნები. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკსა და სხვა ფასდადების რისკებს, რომლებიც კომპანიის საქმიანობას თან სდევს. კომპანიის მიერ რისკის შეფასებაში, მის წინაშე მდგარ რისკში და რისკის მართვისა და შეფასების მეთოდებში ცვლილება არ მომხდარა.

საპროცენტო განაკვეთი და საბაზრო რისკები იმართება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის დადებით საპროცენტო მარჟასთან შედარების გზით. დირექტორთა საბჭო ახორციელებს კომპანიის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის მონიტორინგს, აფასებს კომპანიის მგრძობიანობას საპროცენტო განაკვეთებში განხორციელებულ ცვლილებებზე და მის გავლენას კომპანიის მომგებიანობაზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების მერყეობის გამო. კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

კომპანია არ ფლობს არსებით ფინანსურ აქტივებს და ვალდებულებებს მცურავი განაკვეთებით და შესაბამისად მას არ აქვს არსებითი დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკზე.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება მერყევი იქნება სავალუტო კურსის ცვალებადობის გამო. კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ძირითადი ვალუტების კურსების მერყეობა.

ხელმძღვანელობა აკონტროლებს სავალუტო რისკს ღია სავალუტო პოზიციის გაკონტროლების გზით, ქართული ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების შეფასებაზე დაყრდნობით, რაც კომპანიას საშუალებას აძლევს, მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში მნიშვნელოვანი სავალუტო კურსების მერყეობით გამოწვეული დანაკარგები.

(ათასი ლარი)

20. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

კომპანიის ღია პოზიციები ძირითადი ვალუტების მიხედვით, რომელშიც მისი აქტივები და ვალდებულებებია გამოხატული, წარმოდგენილია ქვემოთ:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	2019 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	179	333	-	512
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	682	913	-	1,595
სხვა ფინანსური აქტივები	55	2	-	57
ფინანსური აქტივები, სულ	916	1,248	-	2,164
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	-	1,937	-	1,937
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	120	3	-	123
სულ ფინანსური ვალდებულებები	120	1,940	-	2,060
ღია პოზიცია	796	(692)	-	104

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	2018 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	245	1,089	-	1,334
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,962	2,850	-	4,812
სხვა ფინანსური აქტივები	333	-	-	333
ფინანსური აქტივები, სულ	2,540	3,939	-	6,479
ფინანსური ვალდებულებები				
ნასესხები სახსრები	-	8,162	-	8,162
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	184	95	1	280
სულ ფინანსური ვალდებულებები	184	8,257	1	8,442
ღია პოზიცია	2,356	(4,318)	(1)	(1,963)

სავალუტო რისკის მგრძობელობა

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კომპანიის მგრძობელობა ლარისა და აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული პროგნოზების საფუძველზე. მგრძობელობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ დაუფარავ ფულად მუხლებს და აკორექტირებს მათ გადაყვანას პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსების გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების მიხედვით.

გავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებების მიხედვით 2019 წლისა და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2019 წლის 31 დეკემბერი		2018 წლის 31 დეკემბერი	
	ლარი/აშშ დოლარი	ლარი/აშშ დოლარი	ლარი/აშშ დოლარი	ლარი/აშშ დოლარი
გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე გადასახადით დაბეგრამდე და კაპიტალამდე	+5%	-10%	+10%	-15%
	(35)	69	(432)	648

მგრძობელობის ანალიზის შემზღვეველი გარემოებები

ზემოთ მოცემულ ცხრილებში ნაჩვენებია ძირითად დაშვებაში მომხდარი ცვლილების ეფექტი, როდესაც დანარჩენი დაშვებები უცვლელი რჩება. სინამდვილეში, დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის კორელაცია არსებობს. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ეს მგრძობელობა არა წრფივია და ამ შედეგებიდან მიღებული უფრო დიდი ან უფრო მცირე გავლენის ინტერპოლაცია ან ექსტრაპოლაცია არ არის მიზანშეწონილი.

(ათასი ლარი)

20. რისკის მართვის პოლიტიკა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

მგრძობელობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ კომპანიის აქტივები და ვალდებულებები აქტიურად იმართება. ამასთან, კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა შესაძლოა იცვლებოდეს აქტიურ ბაზარზე არსებული დინამიკის შესაბამისად. მაგალითად, კომპანიის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგიის მიზანია ბაზარზე არსებული მერყეობით გამოწვეული დაქვემდებარების მართვა. იქედან გამომდინარე, რომ საინვესტიციო ბაზრები მოძრაობენ სხვადასხვა ტრიგერის დონეზე, ხელმძღვანელობის ქმედებები შესაძლოა მოიცავდეს ყიდვა-გაყიდვის ინვესტიციებს, საინვესტიციო პორტფელის განაწილების ცვლილებას და სხვა დაცვითი ქმედების განხორციელებას. შესაბამისად, დაშვებებში ცვლილების ფაქტიურ გავლენას შესაძლოა ჰქონდეს გავლენა ვალდებულებებზე, რადგან აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღირიცხება საბაზრო ღირებულებით. ასეთ ვითარებაში ვალდებულებების და აქტივების შეფასების სხვადასხვა საფუძვლებმა შესაძლოა გამოიწვიოს აქციონერულ კაპიტალში ცვალებადობა.

ზემოაღნიშნული მგრძობელობის ანალიზის სხვა შეზღუდვები მოიცავს ჰიპოთეტური ბაზრის მოძრაობის გამოყენებას იმ პოტენციური რისკის საჩვენებლად, რომელიც მხოლოდ კომპანიის მოსაზრებას წარმოადგენს შესაძლო უახლოესი საბაზრო ცვლილებების შესახებ და რომლის დაბეჯითებით პროგნოზირება შეუძლებელია; და დაშვებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთის მოძრაობა იდენტურია.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. კომპანია ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა ის ხელს უწყებს ამ რისკების მართვას კონტროლის მექანიზმების გამოყენებით და პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე რეაგირების გზით. კონტროლები მოიცავს მოვალეობების ეფექტურ გადაანაწილებას, შეღწევადაობის, ავტორიზაციისა და ურთიერთ შეჯერების პროცედურებს, ასევე თანამშრომლების გადამზადების და შეფასების პროცესებს.

21. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

2020 წლის მარტის თვეში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ ახალი კორონავირუსი (COVID-19) გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. არსებობს პანდემიით გამოწვეული გლობალური შენელების მასშტაბების და ქართულ ეკონომიკაზე მისი გავლენის განსაზღვრასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა. საქართველოს მთავრობამ გაატარა კორონავირუსის გავრცელების შემკავებელი რამდენიმე ღონისძიება, რომლებსაც მნიშვნელოვანი სოციალური და ეკონომიკური გავლენა ჰქონდა. კომპანია აკონტროლებს კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელების გავლენას მის საქმიანობაზე, კლიენტებსა და თანამშრომლებზე და იცავს საქართველოს მთავრობის მიერ გაცემულ ყველა ოფიციალურ სახელმძღვანელო მითითებას, რათა დაიცვას თავისი ხალხი და უზრუნველყოს საქმიანობის უწყვეტობა. მოსალოდნელია, რომ COVID-19-ის გავრცელებას საქართველოსა და გლობალურად უარყოფითი გავლენა ექნება ეკონომიკაზე, თუმცა ძალიან ადრეა იმისათვის, რომ სრულად გავიაზროთ ის გავლენა, რომელიც შესაძლოა ჰქონდეს ვირუსს კომპანიის საქმიანობაზე. კომპანია კორონავირუსის (COVID-19) გავრცელებას მიიჩნევს საბალანსო უწყისის შემდგომ შეუცვლელ მოვლენად.

COVID-19-თან დაკავშირებული გლობალური პანდემიის შედეგად, კომპანია დაბალ რეჟიმში მუშაობს, რაც იმას ნიშნავს, რომ ის არ გასცემს სესხებს და სრულად არის კონცენტრირებული აქტივების ფულად ქცევაზე. კომპანიას არ აქვს კლიენტთა ნაკადები და მისი თანამშრომლების რაოდენობა დაბალია. საგანგებო მდგომარეობის დროს კომპანია დისტანციურ სამუშაო პროტოკოლებზე გადავიდა და დღეისათვის მისი თანამშრომლები მთავრობის მიერ განსაზღვრულ უსაფრთხოების ყველა ზომას იცავენ.

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები მუდმივად განიხილავენ ვითარებას და საჭირო ნაბიჯებს დგამენ COVID-19-ის გავრცელების გავლენის შესამუშევრებლად.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2020 წლის 15 ივნისს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.